

Cementiri Municipal de Sitges

Sitges

Ubicació

Comarca: Garraf
Lloc/Adreça: Av. Balmins s/n

Coordenades:

Latitud: 41.23656
Longitud: 1.81594
UTM Est (X): 400775
UTM Nord (Y): 4565694

Classificació

Número de fitxa 08270 - 442
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Neoclàssic
Segle XIX
Any 1814-64
Autoria de l'element: Francesc Cros
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: El Pla Especial considera obligatori conservar i restaurar els diferents elements que integren el conjunt del cementiri
Protecció Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla Especial, 442. 2006
Número inventari IPA-11923
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sitges. Plaça de l'Ajuntament s/n. Sitges-08870
Autoria de la fitxa Núria Nolasco Azuaga

Descripció

El recinte del cementiri està format per una tanca d'obra on a l'interior es disposen perimetralment els nínxols pertinents. L'entrada al recinte s'emfatitza mitjançant una portada monumental que imita la disposició d'una església barroca; és a dir, un cos central coronat per un frontó triangular (rematat amb una creu de pedra) que emmarca un gran portal (defensat per una reixa) coronat per un arc de mig punt, on du inscrita la data de 1864. En els carcanyols resultants s'inscriuen uns relleus decoratius a base de garlandes circulars amb cintes ondulades. Entre aquests elements decoratius i el frontó hi ha inscrita la llegenda "MORTUI : RESURGENT". En els amples brancals de la porta s'insereixen dins d'un cercle lleugerament motllurats situats a nivell d'imposta, uns relleus representant el crismó de Crist. Separat dels brancals de la portada s'insereixen dues pilastres encastades en els murs perimetrals rematades per sengles pinacles decoratius de pedra, que adopten la forma de piràmide. Entre aquestes pilastres i els brancals de la porta es disposen els elements corbs d'unió amb la portada pròpiament dita, solució que adopten les façanes de les esglésies barroques. Tots els elements de relleu citats (garlandes, cintes, frontó, crismó, etc.) estan pintats de color magenta contrastant amb el color blanc del fons i de la resta del mur perimetral. La línia d'imposta, però, s'estén al llarg de tot el mur perimetral de la façana principal, preservant la mateixa bicromia. Finalment, cal mencionar que l'organització interior respon a la típica dels cementiris de finals del XIX, amb un gran nombre de panteons monumentals de famílies il·lustres de la vila, situats a l'espai central del recinte. Alguns d'ells obrats per personalitats del món artístic i arquitectònic del moment, dels quals hi destaquen, d'entre molts d'altres, el de la família de Josep Cros Juliana, obra de Josep Llimona (1908) o el panteó de Joan Pintó, d'estil neogòtic dissenyat per l'arquitecte Elies Rogent (1856).

Observacions:

Segons els Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Municipi de Sitges, aquest edifici disposa del tipus de protecció II. La finca està catalogada com una construcció de tipus C.

Història

L'antic cementiri de la vila de Sitges estava emplaçat al baluard, al costat de l'església parroquial de Sant Bartomeu i Santa Tecla. L'any 1773, en el decurs d'una visita del bisbe de Barcelona, es va decidir traslladar el cementiri, però no es va concretar el nou emplaçament. Ja a les primeres dècades del segle XIX, la construcció d'una nova àrea cementirial va esdevenir una necessitat immediata, especialment després de la promulgació d'una ordre de la Regència del Regne -amb data de desembre de 1813- que prohibia ubicar les necròpolis a l'interior de les ciutats. Les obres van iniciar-se ràpidament i el nou recinte va ser beneït el 23 de febrer de 1814. Des de finals del segle XIX i tot el llarg del segle XX el cementiri ha estat objecte de diverses reformes de remodelació i ampliació. L'any 1974 es va haver de projecta una nova àrea d'enterrament, essent l'existent irremeiablement petita. Pel que fa a l'autor de l'obra, Francesc Cros i Massó (1793-1869), és un dels exponents de l'arquitectura neoclàssica sitgetana i pertany a una nissaga de mestres d'obres i arquitectes de gran renom en aquesta vila. Són coneguts diversos projectes realitzats per a habitatges del casc antic, i la seva participació en la residència d'Aleix Vidal Quadras i l'ampliació de l'església parroquial; també compta amb diverses col·laboracions amb Jaume Sunyer. La pròpia família Cros posseeix un panteó en el cementiri noucentista, presidit per una figura de l'escultor Josep Llimona. Altres figures destacades, enterrades en aquesta necròpolis són els pintors Joan Roig i Soler (1852-1909),

Joaquim Sunyer (1874-1956) i l'escultor Pere Jou (1891-1964). El conjunt escultòric que decora les tombes i mausoleus és notablement significatiu i inclou obres de Josep Reynés, Joan Guenomi, el propi Pere Jou, Josep Llimona, Josep Cros, Alessandro Mariotti, Agapit Vilamitjana i Manuel Fluxà. D'altra banda, són nombrosos els artistes sitgetans enterrats en aquesta necròpolis, entre els que figuren Alfred Sisquella, Emili Grau Sala, Joaquim de Miró, Artur Carbonell, Albert Bartés, Artur Ramon, Agustí Ferrer Pino, Josep Vidal i Arcadi Mas i Fondevila.

Bibliografia

ESQUERDA, M. (2002) "Sitges artístic". Tarragona LLOPIS I BOFILL, J. (1980). "Assaig històric sobre la vila de Sitges". Grup d'Estudis Sitgetans. Sitges. MONTE, M.A. (1986) Inventari del Patrimoni Arquitectònic (IPA) 11923 Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Municipi de Sitges (2006) SOLER I CASTRO, J. (1980) "Geografia i guia de la vila de Sitges i son terme municipal". Grup d'Estudis Sitgetans. Sitges.

